

คู่มือการปฏิบัติงานรายบุคคล

กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา

ปีงบประมาณ ๒๕๖๖

นางอารีญา กาญจนวิวิญญ์

ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์

วิทยฐานะศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

เอกสารคู่มือการปฏิบัติงานเล่มนี้เป็นการรวบรวมความรู้จากเอกสาร ตำรา แนวปฏิบัติที่ดีโดยนำ ความรู้ เหล่านั้นมาประมวลเป็นคู่มือการปฏิบัติงานสำหรับผู้ที่ได้รับผิดชอบ โดยได้ศึกษาวิเคราะห์แนวทางการปฏิบัติงาน ตามมาตรฐานตำแหน่งที่ได้รับมอบหมายเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ยิ่งขึ้น โดยจัดทำรายละเอียดการดำเนินงานตามภาระงานตามมาตรฐานตำแหน่งที่รับผิดชอบเพื่อเป็นแนวทาง ให้สามารถดำเนินงานได้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารคู่มือการปฏิบัติงานนี้ จะเป็นประโยชน์ ใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

ขอขอบคุณท่านผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ รองผู้อำนวยการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ คณะศึกษานิเทศก์ทุกท่านที่ได้ให้แนวคิดและคำปรึกษาที่ดี สามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี

อาจารย์ยา กาญจนวิวิญญ์

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
แนวคิด	๑
บทบาท หน้าที่และความรับผิดชอบของศึกษานิเทศก์	๑
ภารกิจ สาระความรู้ และลักษณะงานที่ดี	๒
มาตรฐานการปฏิบัติงาน	๔
มาตรฐานการปฏิบัติตน จรรยาบรรณต่อตนเอง	๗
รายละเอียดของการดำเนินการตามภาระงาน	๘
วัตถุประสงค์	๘
ขอบเขตของงาน	๘
คำจำกัดความ	๘
ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	๑๐
แผนภาพแสดงขั้นตอนการปฏิบัติงาน	๑๒
เครื่องมือ/เอกสารที่เกี่ยวข้อง	๑๓
เอกสาร/ หลักฐานอ้างอิง	๑๓

มาตรฐานการปฏิบัติงานรายบุคคล
กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่

แนวคิด

กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เป็นกลุ่มงานดำเนินการเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการพัฒนาระบบการบริหารและการจัดการศึกษา เพื่อให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหาร และการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพเท่าเทียมกัน โดยยึดโรงเรียนเป็นฐาน ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการศึกษา

บทบาท หน้าที่และความรับผิดชอบของศึกษานิเทศก์

๑. งานตามหน้าที่ความรับผิดชอบตามมาตรฐานตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับงานวิชาการและงานนิเทศการศึกษา เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนให้ได้มาตรฐาน ดังนี้

๑. งานภารกิจตามมาตรฐานตำแหน่งและวิชาชีพ

๑.๑ งานวิจัย พัฒนา ส่งเสริม ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการจัดการศึกษาระดับชั้นเรียนและสถานศึกษา

๑.๒ งานวิจัย พัฒนา ส่งเสริม ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการจัดการศึกษาระดับชาติ การประเมินคุณภาพผู้เรียน (NT) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

๑.๓ งานศึกษาวิเคราะห์ วิจัย และนิเทศ เพื่อพัฒนาหลักสูตรการสอนและกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (วิทยาศาสตร์ ระดับประถมศึกษา)

๑.๔ งานส่งเสริม สนับสนุนเครือข่ายการนิเทศของเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและชุมชน

๑.๕ งานศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และพัฒนาสื่อนวัตกรรมการนิเทศทางการศึกษา

๑.๖ งานปฏิบัติงานร่วมกับ หรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

๒. งานพื้นที่รับผิดชอบ

งานนิเทศ ปรับปรุงและพัฒนางานด้านวิชาการตามกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ.๒๕๕๐ (ด้านวิชาการ ๑๗ รายการ) ของโรงเรียน พื้นที่อำเภอคลองท่อม เครือข่ายคลองท่อมร่วมใจ

๓. งานนโยบาย/ยุทธศาสตร์/จุดเน้น

๓.๑ งานโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ประเทศไทย ระดับประถมศึกษา

๓.๒ งานโครงการวิทยาศาสตร์พลังสิบ ระดับประถมศึกษา

๓.๓ งานการเรียนรู้เชิงบูรณาการแบบสหวิทยาการ สะเต็มศึกษา (STEM EDUCATION)

ระดับประถมศึกษา

๓.๔ โรงเรียนที่เปิดการเรียนการสอนห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์

๓.๕ งานโรงเรียนปลอดขยะ (Zero Waste School)

๔. ปฏิบัติงานอื่น ๆ ที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย

๒ .งานตามขอบข่าย ภารกิจของกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เป็นกลุ่มที่ดำเนินการเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการพัฒนาระบบ บริหารและจัดการศึกษา เพื่อให้สถานศึกษามีความเข้มแข็ง ในการบริหารและจัดการเรียนการสอนได้อย่าง มีคุณภาพมาตรฐานเท่าเทียมกัน โดยยึดโรงเรียนเป็นฐาน ส่งผลให้ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์และ เป้าหมายของการศึกษา โดยปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับงานวิชาการ และงานนิเทศการศึกษา เพื่อปรับปรุงการเรียน การสอนให้ได้มาตรฐาน ศึกษา ค้นคว้าทางวิชาการและวิเคราะห์ วิจัย ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผล เพื่อ พัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย โดยให้ มีความรู้ความเข้าใจในหลักการนิเทศการศึกษา หลักสูตรกระบวนการเรียนรู้ การวัด การประเมินผล การศึกษา การประกันคุณภาพการศึกษา ระบบดูแลช่วยเหลือครูและนักเรียนในระดับสูง มีความสามารถ ในการวางแผน การนิเทศการศึกษา งานวิชาการ งานติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการจัดการศึกษา และจัดทำรายงาน โดย แสดงให้เห็นว่ามีการวิจัยและพัฒนา สร้างองค์ความรู้ใหม่ เพื่อนำผลไปใช้ในการพัฒนา การนิเทศการศึกษา มีการเผยแพร่อย่างกว้างขวาง มีการถ่ายทอดและได้รับการยอมรับ และมีการพัฒนาตนและพัฒนาวิชาชีพ มีเทคนิคขั้นสูงในการนิเทศอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล สามารถพัฒนานวัตกรรมการนิเทศการศึกษา จนเป็นแบบอย่างแก่วิชาชีพ ส่งผลให้ครูและบุคลากรในเขตพื้นที่การศึกษา สามารถจัดกระบวนการเรียนรู้ บรรลุเป้าหมายของหลักสูตร มีคุณภาพตามมาตรฐาน การศึกษาของเขตพื้นที่ การศึกษาและ กระทรวงศึกษาธิการ เป็นผู้มีวินัย คุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ

ภารกิจ สาระความรู้ และลักษณะงานที่ดี

๑. การนิเทศการศึกษา ได้แก่ หลักการและรูปแบบการนิเทศ วิธีการและกระบวนการนิเทศ กลยุทธ์ การนิเทศการศึกษาในเรื่องการวิเคราะห์พฤติกรรมกรรมการนิเทศการศึกษา การสร้างทักษะในการนิเทศ การใช้ กลยุทธ์ในการนิเทศ การนำนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในการนิเทศ การควบคุมและการประเมินเพื่อการพัฒนา คุณภาพการศึกษา การนิเทศภายใน โดยสามารถวิเคราะห์ วิจัย ส่งเสริม ให้ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาระบบ การนิเทศภายในสถานศึกษาได้ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการจัดกระบวนการเรียนรู้ การสอน และการบริหารจัดการการศึกษา ประสาน สนับสนุน และเผยแพร่ผลงานด้านการนิเทศการศึกษาแก่หน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง ใช้เทคนิคการนิเทศได้อย่างหลากหลายด้านความเป็นกัลยาณมิตร

๒. นโยบายและการวางแผนการศึกษา ได้แก่ ระบบและทฤษฎีการวางแผน บริบททางเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองไทยที่มีอิทธิพลต่อการศึกษา แผนการศึกษาระดับชาติและระดับต่างๆ การวิเคราะห์ และกำหนดนโยบายการศึกษา การวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาและประเมินนโยบาย การศึกษา โดยสามารถให้คำแนะนำ ปรัชญาเกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อมูลและรายงานผล เพื่อจัดทำนโยบายแผน และการติดตามประเมินผลด้านการศึกษา ให้คำแนะนำปรัชญาเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายและการวางแผน ดำเนินงานและการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา ให้คำแนะนำ ปรัชญาเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนา คุณภาพการศึกษา ที่มุ่งให้เกิดผลดี คุ่มค่าต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา สังคม และสิ่งแวดล้อม

๓. การพัฒนาหลักสูตรและการสอน ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร การสร้างหลักสูตรสถานศึกษา หลักการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ จิตวิทยาการศึกษา การวัดและการประเมินผล การจัดการศึกษา พิเศษ โดยสามารถให้คำแนะนำ คำปรึกษา เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรและการจัดทำหลักสูตร สถานศึกษา สาธิตแนะนำครูให้จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ได้เต็มศักยภาพของผู้เรียน ประเมินหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้

๔. การประกันคุณภาพการศึกษา ได้แก่ การบริหารคุณภาพ การประกันคุณภาพการศึกษา มาตรฐาน คุณภาพการศึกษา กระบวนการประเมินคุณภาพภายในและภายนอกสถานศึกษา สามารถศึกษา วิเคราะห์ วิจัย การจัดทำมาตรฐานและการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา โดยนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะ และการวางระบบ การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา เพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและพร้อมรับการ ประเมินภายนอก

๕. การบริหารจัดการการศึกษา ได้แก่ หลักและระบบขอบข่ายการจัดการศึกษา หลักการบริหาร จัดการการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน การปฏิรูปการศึกษา กฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการจัด การศึกษา โดยสามารถให้คำปรึกษา แนะนำ การจัดการศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามเจตนารมณ์ของ การศึกษา นิเทศการบริหารจัดการสถานศึกษาไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ บริหารจัดการศึกษาโดยใช้ โรงเรียนเป็นฐาน

๖. การวิจัยทางการศึกษา ได้แก่ ระเบียบวิธีวิจัย กระบวนการวิจัย การนำผลการวิจัยไปใช้ โดยสามารถให้คำแนะนำ ปรัชญา เกี่ยวกับการนำกระบวนการวิจัยไปใช้ในการแก้ปัญหาและพัฒนาการเรียน การสอน ให้คำแนะนำ ปรัชญา เกี่ยวกับการนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ดำเนินการวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ๆ ด้านการเรียนรู้และการจัดการศึกษา

๗. กลวิธีการถ่ายทอดความรู้ แนวคิด ทฤษฎี และผลงานทางวิชาการ ได้แก่ กลวิธีการนำเสนอความรู้ แนวคิดทฤษฎีที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ การเขียนรายงาน บทความ ผลงาน ผลการศึกษาค้นคว้า ฯลฯ การวิเคราะห์ วิจัยผลงานวิชาการอย่างสร้างสรรค์ โดยสามารถเขียนเอกสารทางวิชาการประเภทต่างๆ แนะนำ และให้คำปรึกษาการเขียนเอกสารทางวิชาการ แก่คุณครูและบุคลากรทางการศึกษา นำเสนอความรู้ แนวคิด ทฤษฎีด้วยวิธีการที่หลากหลายและเหมาะสมต่อการเรียนรู้

๘. การบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ ได้แก่ หลักการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ อินเทอร์เน็ต คอมพิวเตอร์ช่วยสอน ระบบมัลติมีเดียแบบปฏิสัมพันธ์ สำนักงานอัตโนมัติ โดยสามารถใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ เพื่อการพัฒนาตนเองและการพัฒนางานได้อย่างเหมาะสม ให้คำปรึกษา แนะนำ การใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาแก่สถานศึกษา

๙. คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับศึกษานิเทศก์ ได้แก่ คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับศึกษานิเทศก์ จรรยาบรรณของวิชาชีพศึกษานิเทศก์ การบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance) โดยปฏิบัติตาม ตามจรรยาบรรณของวิชาชีพศึกษานิเทศก์ มีหลักธรรมในการนิเทศและประพฤติเป็นแบบอย่างที่ดี

มาตรฐานการปฏิบัติงาน

มาตรฐานที่ ๑ ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาการนิเทศการศึกษา เพื่อให้ เกิดการพัฒนาวิชาชีพทางการศึกษา คุณสมบัติเบื้องต้นที่สำคัญประการหนึ่งของศึกษานิเทศก์มีอาชีพ คือ การเข้าร่วมเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ ด้วยการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา วิชาชีพ ได้แก่ การเป็นผู้ร่วมงาน การเป็นผู้จัดงานหรือกิจกรรม รวมทั้งการเป็นผู้เสนอผลงานและเผยแพร่ ผลงาน เพื่อให้สมาชิกยอมรับและเห็นคุณค่าประโยชน์ของศึกษานิเทศก์ที่มีต่อการพัฒนาองค์กร ตลอดจน การนำองค์กรให้เป็นที่ยอมรับของสังคมโดยรวม

มาตรฐานที่ ๒ ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมการนิเทศการศึกษา โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้รับ การนิเทศ ศึกษานิเทศก์มีอาชีพ แสดงความรัก ความเมตตา และความปรารถนาดีต่อผู้รับการนิเทศ ด้วยการตัดสินใจในการทำงานต่างๆ เพื่อผลการพัฒนาที่จะเกิดขึ้นกับผู้รับการนิเทศ ศึกษานิเทศก์ ต้องวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมของตนกับผลที่จะเกิดแก่ผู้รับการนิเทศ แล้วเลือกเฉพาะกิจกรรม ที่จะนำไปสู่ผลทางบวกเสมอ อีกทั้งระมัดระวังไม่ให้เกิดกิจกรรมที่มีผลทางลบ โดยมีได้ตั้งใจ เพื่อนำไปสู่ ความไว้วางใจ ความศรัทธาของผู้รับการนิเทศที่มีต่อการนิเทศและเห็นประโยชน์ของการนิเทศ

มาตรฐานที่ ๓ มุ่งมั่น พัฒนาผู้รับการนิเทศให้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมจนเกิดผลต่อการพัฒนา อย่างเต็มศักยภาพ คุณประโยชน์สำคัญของการนิเทศอยู่ที่ผู้รับการนิเทศได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมการพัฒนา จนเป็นผลให้เกิดการพัฒนาเต็มศักยภาพ ศึกษานิเทศก์มีอาชีพต้องกำหนดปรับเปลี่ยนแนวทางการ นิเทศ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาผู้รับการนิเทศอย่างเต็มศักยภาพ โดยศึกษาจุดเด่น จุดด้อยของผู้รับการ นิเทศ กำหนดจุดที่จะพัฒนา เลือกใช้วิธีที่เหมาะสมกับการพัฒนาด้านนั้นๆ แล้วใช้เทคนิคการ นิเทศให้ผู้รับการนิเทศได้ลงมือ ปฏิบัติจริง ประเมินปรับปรุง ให้ผู้รับการนิเทศรู้ศักยภาพ เลือก แนวทางที่เหมาะสมกับงาน และลงมือปฏิบัติ จนเป็นผลให้ศักยภาพของผู้รับการนิเทศและ ศึกษานิเทศก์เพิ่มพูนพัฒนา ก้าวหน้าอย่างไม่หยุดยั้ง นำไปสู่การ เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้

มาตรฐานที่ ๔ พัฒนาแผนการนิเทศให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง ศึกษานิเทศก์มีอาชีพ วางแผนการนิเทศได้อย่างมียุทธศาสตร์ เหมาะสมกับเงื่อนไขข้อจำกัดของ ผู้รับการนิเทศ สอดคล้องกับนโยบาย แนวทาง และเป้าหมายของการพัฒนาเมื่อนำไปปฏิบัติจะ เกิดผลต่อการพัฒนาอย่างแท้จริง แผนการนิเทศ

ต้องมีกิจกรรมสำคัญที่นำไปสู่ผลของการ พัฒนา ความสอดคล้องระหว่างกิจกรรมกับผลงานถือเป็นคุณภาพ สำคัญที่นำไปสู่การปฏิบัติงานที่มี ประสิทธิภาพสูง มีความคุ้มค่าและเกิดผลจริง

มาตรฐานที่ ๕ พัฒนาและใช้นวัตกรรมการนิเทศการศึกษาจนเกิดผลงานที่มีคุณภาพสูงขึ้นเป็น ลำดับ นวัตกรรมการนิเทศเป็นเครื่องมือสำคัญของศึกษานิเทศก์ในการนำไปสู่ผลงานที่มีคุณภาพสูงขึ้น เป็น ลำดับ ศึกษานิเทศก์มืออาชีพต้องมีความรู้ในการนิเทศแนวใหม่ๆ เลือกลงและปรับปรุงใช้นวัตกรรม ได้ หลากหลาย ตรงกับสภาพการณ์ เงื่อนไข ข้อจำกัดของงานและผู้รับการนิเทศจนนำไปสู่ผลได้ จริง เพื่อให้ผู้รับ การนิเทศใช้ศักยภาพของตนอย่างเต็มที่ที่มีความภาคภูมิใจในผลงานร่วมกัน และ ก้าวหน้าพัฒนาอย่างไม่หยุดยั้ง

มาตรฐานที่ ๖ จัดกิจกรรมการนิเทศการศึกษาโดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้รับการนิเทศ ศึกษานิเทศก์มืออาชีพเลือกและใช้กิจกรรมการนิเทศที่จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นของผู้รับ การนิเทศ จน ผู้รับการนิเทศมีนิสัยในการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ศึกษานิเทศก์ต้องรู้จักเส้นพัฒนาของ ผู้รับการนิเทศและเพียร พยายามกระตุ้น ชัยยุ ทำทนาย ให้ผู้รับการนิเทศลงมือปฏิบัติกิจกรรมเพื่อการ พัฒนา ด้วยความรู้สึกรับทราบ ผลสำเร็จเป็นระยะๆ โดยพยายามให้ผู้รับการนิเทศมีความรู้สึกเป็น เจ้าของการทำกิจกรรมและการพัฒนาของ ผู้รับการนิเทศเอง ขั้นตอนในการนิเทศควรเริ่มจาก การ ริเริ่ม การร่วมพัฒนา และการสนับสนุนข้อมูลให้ กำลังใจ ให้ผู้รับการนิเทศค้นหา ปฏิบัติ ประเมิน และปรับปรุงงานต่างๆ ได้ด้วยตนเอง เพื่อให้เกิดค่านิยมและ นิสัยในการปฏิบัติ เกิดเป็นการพัฒนา งานในภาวะปกติเป็นบุคลิกภาพถาวรของผู้รับการนิเทศตลอดไป รวมทั้ง เกิดความชื่นชมและศรัทธาความสามารถของตน

มาตรฐานที่ ๗ รายงานผลการนิเทศการศึกษาได้อย่างเป็นระบบ ศึกษานิเทศก์มืออาชีพสามารถ นำเสนอผลงานที่ได้ทำสำเร็จแล้วด้วยการรายงานผลที่แสดงถึง การวิเคราะห์อย่างรอบคอบ ซึ่งครอบคลุม การ กำหนดงานที่จะนำไปสู่ผลแห่งการพัฒนาการลงมือ ปฏิบัติจริง และผลที่ปรากฏมีหลักฐานยืนยันชัดเจน การจัดทำรายงานเป็น โอกาสที่จะได้คิดทบทวน ถึงงานที่ทำแล้วว่ามีข้อจำกัด ผลดี ผลเสีย ผลกระทบที่มีได้ ระวังไว้อย่างไร ถ้าผลงานเป็นผลดีจะชื่น ชม ภาคภูมิใจได้ในส่วนใด นำเสนอให้เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่นได้อย่างไร ถ้าผลงานยังไม่สมบูรณ์ จะปรับปรุงเพิ่มเติมได้อย่างไร และจะนำประสบการณ์ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ในการ ทำงานต่อไปอย่างไร คุณประโยชน์ของรายงานที่ดีย่อมนำไปสู่การประเมินตนเองการชื่นชมความสามารถของ ผู้ปฏิบัติการ 3 เร็ยรู้เกี่ยวกับความสามารถ และศักยภาพของผู้ปฏิบัติที่จะก่อให้เกิดการยอมรับและชื่นชม ในความสามารถของตน

มาตรฐานที่ ๘ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ศึกษานิเทศก์มีภารกิจในการพัฒนาผู้รับการนิเทศ โดยการให้คำปรึกษา แนะนำหรือจัด กิจกรรม เพื่อให้ผู้รับการนิเทศปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมสำคัญ ตามเงื่อนไขที่ผู้นิเทศเสนอแนะ ดังนั้น ผู้นิเทศต้องประพฤติปฏิบัติให้เป็นที่ประจักษ์เสียก่อน เพื่อให้คำปรึกษา คำแนะนำ หรือ กิจกรรมนั้นๆ มีน้ำหนัก มีความสำคัญน่าเชื่อถือ ผู้นิเทศจำเป็นต้องเป็นแบบอย่างที่ดีทั้ง บุคลิกภาพ การปฏิบัติตน มีคุณธรรมจริยธรรม จะช่วยให้ผู้รับการนิเทศเชื่อถือศรัทธาต่อการนิเทศ การศึกษา และ ปฏิบัติตามด้วยความพึงพอใจ

มาตรฐานที่ ๙ ร่วมพัฒนางานกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ ศึกษาวิเคราะห์มีอาชีพร่วมพัฒนางานกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ เสนอแนวทางปรับปรุงที่ดี กว่าเดิม แนะนำการปฏิบัติที่เป็นผลดีกว่าเดิม ไม่หยุดอยู่เพียงการวิพากษ์วิจารณ์แต่จะชี้แนะแนวทาง การแก้ปัญหาที่นำไปสู่ผลดี เป็นผู้สามารถร่วมคิด ร่วมวางแผน และร่วมปฏิบัติ เพื่อพัฒนางานของ องค์กร เพื่อร่วมวิชาชีพและชุมชนด้วยความเต็มใจ เต็มความรู้ ความสามารถและคาดหวังผลที่ดีที่สุด ที่จะเกิดขึ้น โดยตระหนักถึงความสำคัญ ยอมรับในความรู้ความสามารถ และรับฟังความคิดเห็นของ ผู้อื่น รวมทั้งเปิดโอกาสให้ผู้อื่นได้ใช้ความสามารถของตนอย่างเต็มศักยภาพ ทั้งนี้ เพื่อเสริมสร้าง บรรยากาศประชาธิปไตยในการทำงาน ที่จะนำไปสู่ผลงานที่ดีที่สุดอยู่เสมอ เป็นที่ยอมรับของ ผู้รับ การนิเทศและผู้ร่วมงาน จนผู้รับการนิเทศเกิดศรัทธาต่อการนิเทศการปรับปรุงงานและการร่วมงาน กับ ผู้อื่น

มาตรฐานที่ ๑๐ แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา ความประทับใจของผู้รับการนิเทศ ที่มีต่อผู้นิเทศอย่างหนึ่ง คือ ความเป็นผู้รอบรู้ทันสมัยและทัน โลก ศึกษาวิเคราะห์มีอาชีพต้องติดตาม การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในโลกทุกด้านจนสามารถสนทนา กับผู้อื่นด้วยข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัยและนำข้อมูล ข่าวสารต่างๆ ไปใช้ในการพัฒนางานและพัฒนาผู้รับ การนิเทศ การตื่นตัว การรับรู้ และการมีข้อมูลสารสนเทศ เหล่านี้ นอกจากเป็นประโยชน์ต่องาน นิเทศแล้ว ยังนำมาซึ่งการยอมรับและความรู้สึกเชื่อถือของผู้รับ การนิเทศ อันเป็นเงื่อนไขเบื้องต้นที่จะ นำไปสู่การพัฒนาที่ลึกซึ้ง ต่อเนื่องต่อไป

มาตรฐานที่ ๑๑ เป็นผู้นำและสร้างผู้นำทางวิชาการ ศึกษาวิเคราะห์มีอาชีพสร้างวัฒนธรรม ในการพัฒนางานวิชาการ ด้วยการพุดนำปฏิบัติและจัดระบบงานให้สอดคล้องกับวัฒนธรรมการพัฒนา วิชาการ โดยการให้รางวัลแก่ผู้รับการนิเทศที่ ปฏิบัติงานสำเร็จแล้ว จนนำไปสู่การพัฒนาตนเอง คิดได้เอง ตัดสินใจได้เอง พัฒนางานได้เองของผู้รับ การนิเทศ ศึกษาวิเคราะห์จึงต้องแสดงออกอย่างชัดเจนและสม่ำเสมอ เกี่ยวกับวัฒนธรรมในการพัฒนา งานวิชาการด้วยความกระตือรือร้น เพียรพยายามที่จะบริการอย่างเต็มที่ ตาม ชีตสูงสุดของ ความสามารถ เพื่อให้ผู้รับการนิเทศเกิดความมั่นใจในการปฏิบัติสามารถเลือกการกระทำ ที่สอดคล้อง กับวัฒนธรรม แสดงออกและชื่นชมได้ด้วยตนเอง ศึกษาวิเคราะห์มีอาชีพจึงต้องสร้างศรัทธาความ ไว้วางใจและความรู้สึกประสบผลสำเร็จให้แก่ผู้รับการนิเทศแต่ละคนและทุกคนจนเกิดภาพความเป็น ผู้นำทาง วิชาการ นำไปสู่การเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้อย่างแท้จริง

มาตรฐานที่ ๑๒ สร้างโอกาสในการพัฒนางานได้ทุกสถานการณ์ การพัฒนาวิชาชีพการนิเทศ การศึกษาให้พัฒนาอย่างยั่งยืนสอดคล้องกับความก้าวหน้าของโลก อย่างไม่หยุดยั้ง ศึกษาวิเคราะห์จำเป็นต้อง รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงและสามารถจัดการต่อการ เปลี่ยนแปลงให้สอดคล้องสมดุลและเสริมสร้างซึ่งกันและ กัน ศึกษาวิเคราะห์มีอาชีพจึงต้องตื่นตัวอยู่ เสมอ มองเห็นการเปลี่ยนแปลงอย่างรอบด้าน ทั้งในปัจจุบันและ อนาคตกล้าที่จะตัดสินใจดำเนินการ เพื่อผลต่อวิชาชีพ การนิเทศการศึกษาในอนาคต อย่างไรก็ตามการรู้ เท่าทันการเปลี่ยนแปลงนี้จะ เป็นการประกันได้ว่า การพัฒนาวิชาชีพ การนิเทศการศึกษาจะปรับเปลี่ยนได้ ทันกับการเปลี่ยนแปลง อยู่เสมอ ส่งผลให้วิชาชีพการนิเทศการศึกษาพัฒนาได้อย่างยั่งยืนผันแปรตาม ความก้าวหน้าตลอดไป

มาตรฐานการปฏิบัติตน จรรยาบรรณต่อตนเอง

๑. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องมีวินัยในตนเอง พัฒนาตนเองด้านวิชาชีพ บุคลิกภาพ และวิสัยทัศน์ ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิทยาการ เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอยู่เสมอ จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ

๒. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องรัก ศรัทธา ซื่อสัตย์สุจริต และรับผิดชอบต่อวิชาชีพ และเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ

๓. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องรัก เมตตา เอาใจใส่ ช่วยเหลือ ส่งเสริมให้กำลังใจ แก่ศิษย์และผู้รับบริการ ตามบทบาทหน้าที่โดยเสมอหน้า

๔. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะ และนิสัยที่ถูกต้องดีงาม แก่ศิษย์ และผู้รับบริการ ตามบทบาทหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ ด้วยความบริสุทธิ์ใจ

๕. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ทั้งทางกาย วาจา และจิตใจ

๖. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์และสังคมของศิษย์ และผู้รับบริการ

๗. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องให้บริการด้วยความจริงใจและเสมอภาค โดยไม่เรียกรับ หรือยอมรับผลประโยชน์จากการใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ

๘. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา พึงช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันอย่างสร้างสรรค์โดยยึดมั่นในระบบคุณธรรม สร้างความสามัคคีในหมู่คณะ จรรยาบรรณต่อสังคม

๙. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา พึงประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนา เศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา สิ่งแวดล้อม รักษาผลประโยชน์ของส่วนรวม และยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

กระบวนการงานและภาระงานตามบทบาทหน้าที่รายบุคคล

ผู้รับผิดชอบ นางอาจารย์ กาญจนวิวิญ ตำแหน่งศึกษานิเทศก์

ตามคำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ ที่ ๔๙๔/๒๕๖๕

ลงวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

๑. **ชื่องาน(กระบวนการงาน)** ๒.งานวิจัย พัฒนา ส่งเสริม ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการจัดการศึกษา ระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษาระดับชาติ

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อพัฒนาระบบการปฏิบัติงาน กลุ่มศึกษานิเทศก์ ติดตาม และประเมินการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและสามารถดำเนินการบรรลุตามเป้าหมาย

๒. เพื่อใช้เป็นแนวทางดำเนินการวิจัย พัฒนา ส่งเสริม ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ทุกระดับ

๓. ขอบเขตงาน

เป็นแนวทางสำหรับการปฏิบัติงานและดำเนินการวิจัย พัฒนา ส่งเสริม ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับชาติ

๔. คำจำกัดความ

การวัดและประเมินผล (Assessment) หมายถึง กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลร่องรอยหลักฐานที่แสดงให้เห็นถึงการพัฒนา ความก้าวหน้า และความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ เพื่อประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนา และเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ การวัด และการประเมินผล การเรียนรู้สามารถจัดให้มีขึ้นทั้งระดับชั้นเรียนระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับชาติ

การประเมินระดับชั้นเรียน (Classroom Assessment) หมายถึง การวัดผลและประเมินผลที่อยู่ในกระบวนการจัดการเรียนรู้ ผู้สอนเพื่อดำเนินการพัฒนาผู้เรียนและตัดสินผลการเรียนในรายวิชา/กิจกรรมที่ตนสอน ในการประเมินเพื่อการพัฒนา ผู้สอนประเมินผลการเรียนรู้ตามตัวชี้วัดที่กำหนดเป็นเป้าหมายในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ด้วยวิธีการต่างๆเพื่อดูว่าบรรลุตัวชี้วัดหรือมีแนวโน้มว่าจะบรรลุตัวชี้วัดเพียงใด และแก้ไขข้อบกพร่องเป็นระยะๆอย่างต่อเนื่อง เน้นการประเมินตามสภาพจริง โดยใช้วิธีการที่หลากหลายและมีการประเมินอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงการเรียนการสอนครั้งต่อไป

การประเมินระดับสถานศึกษา (School Assessments) หมายถึง การตรวจสอบผลการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นรายปี/รายภาค ผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และการเขียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์และกิจการพัฒนาผู้เรียน การอนุมัติผลการเรียน การตัดสินการเลื่อนชั้นเรียน และการประเมินเพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการศึกษาว่าส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนตามเป้าหมายหรือไม่ผู้เรียนมีสิ่งที่จะต้องได้รับการพัฒนาในด้านใด รวมทั้งสามารถนำผลการเรียนของผู้เรียนในสถานศึกษาเปรียบเทียบกับเกณฑ์

ระดับชาติและระดับเขตพื้นที่การศึกษา ผลการประเมินระดับสถานศึกษาจะเป็นข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการปรับปรุงนโยบาย หลักสูตร โครงการ หรือวิธีการจัดการเรียนการสอนตลอดจนเพื่อการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษา และรายงานผลการจัดการศึกษาต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง และชุมชน

การประเมินระดับเขตพื้นที่การศึกษา (Local Assessment) หมายถึง การวัดและประเมินผลที่ดำเนินการโดยเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อตรวจสอบคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาที่อยู่ในความรับผิดชอบของเขตพื้นที่การศึกษาแต่ละแห่ง และใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา ตามภาระความรับผิดชอบสามารถดำเนินการโดยประเมินคุณภาพของผู้เรียนด้วยวิธีการและเครื่องมือที่เป็นมาตรฐานซึ่งจัดทำและดำเนินการโดยเขตพื้นที่การศึกษา หรือด้วยความร่วมมือกับหน่วยงานต้นสังกัด/หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ยังสามารถดำเนินการได้ด้วยการตรวจสอบข้อมูลการจกการประเมินระดับสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา โดยมีการรายงานผลแก่สถานและชุมชนได้รับทราบ ทั้งนี้ เพื่อให้ทราบว่าสถานศึกษาแต่ละแห่งสามารถจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดหรือไม่ เพียงใด และมีข้อบกพร่องใดที่ต้องดำเนินการปรับปรุงแก้ไขต่อไป

การประเมินระดับชาติ(National Tests) หมายถึง การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ที่ดำเนินโดยสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งสถานศึกษาต้องจัดให้ผู้เรียนทุกคนที่เรียนในระดับชั้นสำคัญ (key stages) ผลจากการประเมินใช้เป็นข้อมูลในการเทียบเคียงคุณภาพการศึกษาในระดับต่างๆ เพื่อนำไปใช้ในการวางแผนยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษา ตลอดจนเป็นข้อมูลสนับสนุนการตัดสินใจในระดับนโยบายของประเทศ

การประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment) หมายถึง การวัดผล การประเมินผลการเรียนรู้จากการที่นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติงาน ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการนำความรู้และที่เรียนไปใช้ในสภาพและสถานการณ์จริง หรือเชื่อมโยงใกล้เคียงกับสถานการณ์จริงมากที่สุด การประเมินตามสภาพจริงมักมีการกำหนดชิ้นงานหรือภาระงานให้ผู้เรียนปฏิบัติ และมีการใช้เครื่องมือการวัดและประเมินที่มีเกณฑ์พร้อมคำอธิบายคุณภาพตามเกณฑ์ไว้อย่างชัดเจน

๕. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

๕.๑ วิจัย พัฒนา ส่งเสริม ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลระดับชั้นเรียนและสถานศึกษา

๕.๑.๑ ศึกษาหลักเกณฑ์ และแนวปฏิบัติในการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ของสถานศึกษารวมทั้งแนวทางการวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

๕.๑.๒ เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจทักษะให้กับผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรในสถานศึกษารวมทั้งแนวการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตร และการเทียบโอนผลการเรียน

๕.๑.๓ ส่งเสริม สนับสนุน ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรในสถานศึกษาในการปฏิบัติการวัดผลและประเมินผล เทคนิควิธีการวัดผลและประเมินรูปแบบต่างๆโดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง

๕.๑.๔ ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาสร้างเครื่องมือที่มีมาตรฐาน ในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และจัดเก็บเอกสารหลักฐานการศึกษาอย่างเป็นระบบ ส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินงานด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

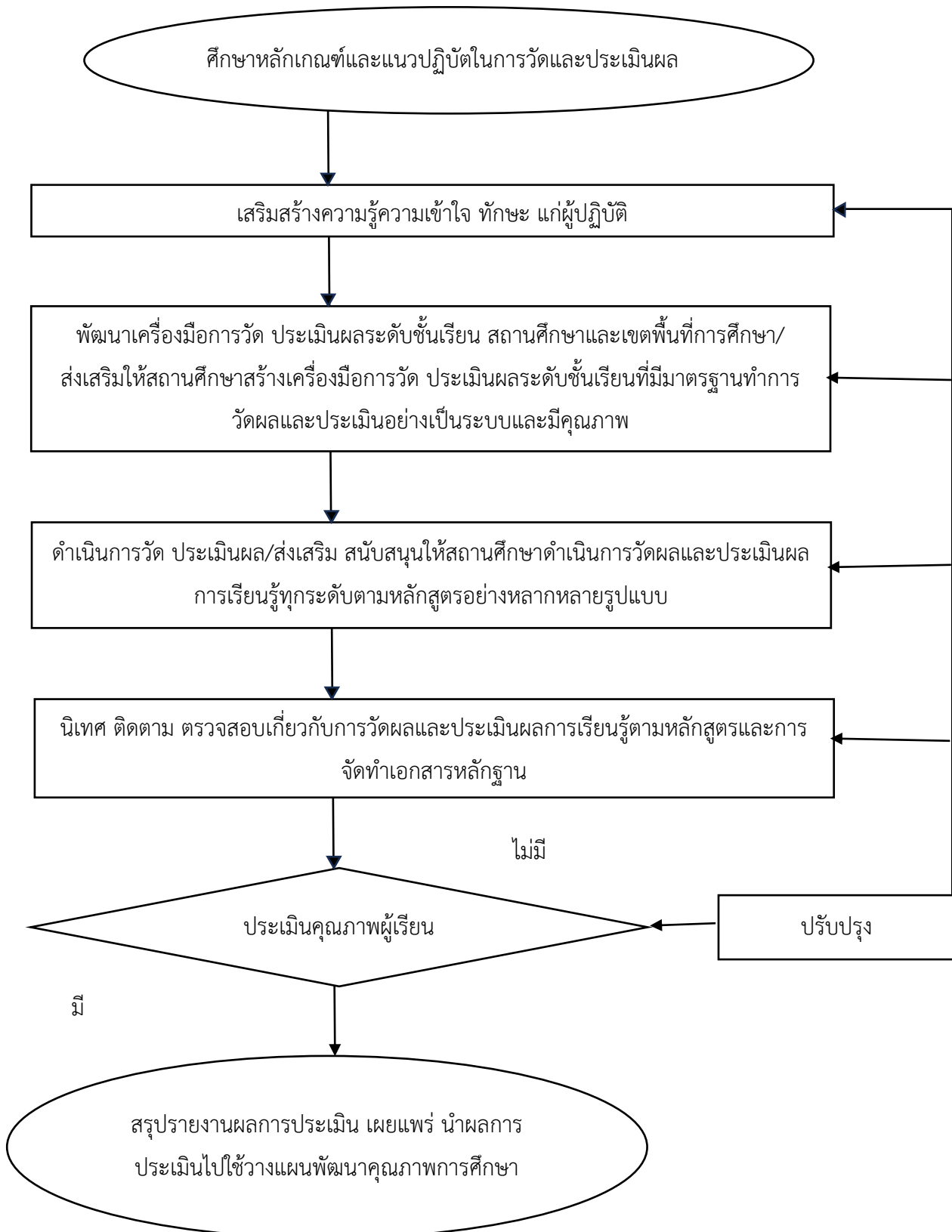
๕.๑.๕ นิเทศ ติดตาม ตรวจสอบ สร้างความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ แก่บุคลากรทั้งระดับสถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา เกี่ยวกับการวัดการประเมินผลการศึกษา การจัดทำเอกสารหลักฐานระดับชั้นเรียนและสถาน ส่งเสริมสนับสนุนการประเมินคุณภาพผู้เรียนและสถานศึกษาตามหลักสูตรระดับสถานศึกษาและนำผลการประเมินคุณภาพไปใช้ในการพัฒนา

๕.๑.๖ ดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และการจัดทำเอกสารหลักฐาน

๕.๑.๗ สรุปรายงาน วิจัย พัฒนา และประเมินผลผลการดำเนินงาน ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ระดับชั้นเรียนและสภเพื่อนำผลมาใช้ในการวางแผนยกระดับคุณภาพการศึกษาและเผยแพร่ผลการประเมินคุณภาพ

๖. Flow chart ปฏิบัติงาน

การวิจัย การพัฒนาส่งเสริม ติดตาม ตรวจสอบและประเมินเกี่ยวกับการวัดผล และประเมินผล การเรียนรู้ ระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษาและระดับชาติ

๗. เครื่องมือ

๗.๑ แบบสำรวจข้อมูล

๗.๒ ข้อมูลสารสนเทศ ระบบการทดสอบ จัดเก็บและประมวลผลการวัด ประเมินผล

๗.๓ เครื่องมือวัด ประเมินผล ทุกระดับ

๗.๔ เอกสารหลักฐานการศึกษา

๗.๕ แบบรายงานการวัดผล ประเมินผล

๘. เอกสาร/หลักฐานอ้างอิง

๘.๑ คู่มือการดำเนินงานการวัดผล และประเมินผลการศึกษา

๘.๒ คู่มือการวัดผล และการเทียบโอนการศึกษาในทุกระดับ

๘.๓ แบบพิมพ์ เอกสาร หลักฐานต่างๆที่เกี่ยวข้อง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ